

Говор првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на неформалном састанку министара спољних послова ЕУ у Амстердаму:

„Поштовани председавајући,
Уважена висока представнице,
Поштовани министри, ваше екселенције,

Дозволите да захвалим председавајућем, господину Кундерсу и високој представници, госпођи Могерини на позиву и прилици да још једном разменимо мишљења и искуства у вези са мигрантском кризом.

Пре годину дана, мало ко је могао да предвиди да ће потенцијални миграторни талас узрокован ратним дешавањима на подручју Блиског истока, пре свега у Сирији, прерасти у сеобу народа, каква у Европи није виђена од Другог светског рата. Преко Србије, која се као транзитна земља налази у самом средишту западнобалканске мигрантске руте, пролазе готово сви мигранти и избеглице који су се из Сирије, Авганистана, Ирака и других нестабилних подручја упутили ка земљама западне и северне Европе. У 2015. години, Србија је регистровала, примила и збринула око 600.000 миграната, што је скоро 26 пута више него у целој 2014. години, а њихов број ће у овој години, по свему судећи, бити и већи. Поређења ради, ове године на територију Републике Србије ушло је око 63.000 ирегуларних миграната. Од свих тих људи, тек њих 600 поднело је захтев за азил у Србији.

У овом моменту нико од нас не може предвидети колико ће овај тренд трајати, али сви знамо да није у питању тренутна криза. Имајући у виду да миграторни талас ни током зимског периода није посустао, да је настављен притисак на све нас и да су пред нама још већи изазови, морам и овом приликом да нагласим значај успостављања система раног обавештавања о свакој новој мери која се спроводи у земљама крајње дестинације, како би све земље на рути биле унапред информисане о промени режима на границама и биле у могућности да им се прилагоде.

Надам се да сте свесни тога да би за Србију и за читав регион била посебно опасна ситуација уколико би дошло до ланчане реакције драстичног смањења пропусне моћи или затварања граница, чиме би се зауставио проток миграната и узроковало њихово масовније и дуже задржавање на територији Србије, што би за нас представљало изузетно оптерећење. Вама је добро познато да је Србија након самита лидера балканске руте изразила спремност да, током зимског периода, у случају потребе, пружи привремени смештај за неколико хиљада миграната. Сопственим средствима успели смо да опремимо додатне смештајне капацитете за 3.000 људи, а настојимо да то учинимо за још 3.000, уколико нам буде пружена конкретна финансијска подршка ЕУ. То је више него што су понудиле неке земље Европске уније.

Подсетио бих вас и да је Србија једина земља која није чланица Европске уније која је на македонско-грчку границу упутила 20 припадника МУП и изразила намеру да повећа овај број. Осим тога, на донаторској конференцији за Сирију, одржаној у Лондону пре два дана, Србија је издвојила 500.000 евра за помоћ сиријској деци путем УНИЦЕФ-а. Све време кризе били смо и остаћемо предвидљив и кредибилан партнер Европске уније.

Међутим, без обзира на потребу да будемо солидарни и на све разумевање и емпатију које имамо према онима који су се упутили на пут наде ка бољем животу, ми не можемо дозволити да се терет пребаци на нас, односно да се Србија претвори у својеврсни сабирни центар, паркинг за мигранте. Србија такође није у могућности да прими назад мигранте који су транзитирали преко наше територије, а нису добили азил у ЕУ, јер за то немамо нити капацитета нити средстава нити смо прва земља уласка.

За нас, као земљу кандидата за чланство у ЕУ и, као што сте видели, веома оптерећену транзитну земљу на балканској рути, од круцијалне је важности да Европска унија постигне јединствен став и усагласи свеобухватно решење, које би укључило и заједничке мере и активности како би се, рекао бих, до сада највећем изазову у овом веку одговорило на прави, ефикасан начин. Мишљења смо, такође, да је најбитније да се са имплементацијом онога што се договори отпочне одмах, јер немамо много времена на располагању. Већ на пролеће можемо очекивати још већи прилив миграната.

Овај састанак видим као добру прилику да из прве руке добијемо конкретне информације о припреми будућег плана Европске уније за смањење миграторног притиска. Србија је, са своје стране, спремна да узме учешћа и пружи допринос том процесу, као и да прихвати и следи свако свеобухватно, одрживо решење које би било заједнички договорено и у интересу свих, укључујући и нас на Балкану. Иако нисмо држава чланица ЕУ, спремни смо да учествујемо чак и у систему квота и да прихватимо један број миграната, у мери и на начин који буде договорен са Европском унијом, под условом да су се определили да остану трајно у Србији.

Поштоване колеге,

Дозволите ми на крају да у једној реченици затражим подршку свих вас за убрзање нашег преговарачког процеса током 2016. године. Пре свега вас молим да одобрите Извештај о испуњености мерила за отварање (OBAR) за поглавље 23, јер је то предуслов да успемо

да остваримо планирану динамику и да отворимо поглавља 23 и 24 током холандског председавања. Ова два поглавља не само да имају велики значај за процес реформи, већ се неки њихови делови директно тичу питања миграција. Досадашње поступање Србије по питању миграторне кризе можда даје најбољу слику зрелости наших институција и спремности да поштујемо владавину права. Настављамо интензивно да радимо на окончању припрема за отварање још пет поглавља (5, 13, 20, 25, 26) и надамо се да ћемо током 2016. године добити вашу подршку да већина њих, ако не и сва, буду отворена.

Хвала вам на пажњи."

{youtube}GbgaaVQA9IU{/youtube}